

Wat verandert er binnen het keuringsstelsel voor tuigpaarden?

Binnen het keuringsstelsel voor tuigpaarden zijn met ingang van 2025 een heel aantal veranderingen doorgevoerd. Het doel daarvan is om meer onderscheid te maken en meer informatie te verkrijgen. We lichten deze veranderingen toe, zodat elke tuigpaardliefhebber voorafgaand aan het keuringsseizoen weet hoe de beoordeling in zijn werk gaat.

Tekst: STEEF ROEST — Beeld: KWPN

“Deze wijzigingen zijn uitvoerig in de Fokkerijraad besproken”, vertelt Viggon van Beest als inspecteur tuigpaard. “Ook in de regiovergaderingen is er aandacht voor geweest. Het nieuwe stelsel is voor sommige fokkers ongetwijfeld even wennen, maar over een paar jaar weten we niet beter. Het is een essentiële stap naar een betere foktechnische spreiding, waardoor de informatievoorziening toeneemt.”

Welke wijzigingen zijn er?

Vanaf dit seizoen worden de bovenbalkpunten in stappen van vijf toegekend. Voor het sterpredicaat moeten er minimaal 70 punten voor exterieur en 75 punten voor beweging worden gehaald. Het cijfer voor beweging wordt bepaald aan de hand van vier kenmerken. De onderbalk krijgt een aantal extra scorepunten en er is een tekstuele aanpassing: de benaming van draf (houding) wordt veranderd naar draf (lichaamsgebruik).

Bovenbalkpunten in stappen van vijf

De meest in het oog springende verandering is dat de bovenbalkpunten niet meer in stappen van één punt, maar in stappen van vijf punten worden toegekend. Een gemiddelde bewegingscore van 72,5 punten wordt afgerond naar 75 punten. Een gemiddelde van 68,25 punten wordt 70 punten.

77,5 punten of 81,25 worden 80 punten. Bij de overige fokrichtingen wordt dit stelsel, waarin in stappen van vijf wordt gewerkt, al langer gehanteerd. In het verlengde daarvan zijn ook de eisen voor het sterpredicaat aangepast.

70/75 is sterpredicaat

Voorheen moesten minimaal 68 punten voor exterieur en minimaal 68 punten voor beweging behaald worden, waarbij het totaal van exterieur en beweging minimaal 140 punten moest zijn om ster te kunnen worden. Vanaf 2025 geldt dat er minimaal 70 punten voor exterieur en minimaal 75 punten voor beweging behaald dient te worden voor het sterpredicaat. Voor stamboekopname blijven de eisen gelijk.

“Het doorvoeren van het vijfpuntensysteem maakt een gedetailleerdere en nauwkeurigere beoordeling mogelijk”, stelt Van Beest. “Als juryleden moeten we de stap maken dat een merrie eerst met 70 punten voor beweging ster kon worden, dat wordt nu 75. Een merrie die voorlopig keur wordt, of een nationale merrie, zal zich op een hoger niveau moeten bewijzen. Daar hangen we geen concreet puntenaantal aan, maar de stelregel is dat een (voorlopig) keurmerrie wat extra's moet hebben ten opzichte van een stermerrie en binnen de groep merries die voorlopig keur wordt, maken we een selectie met nationale merries. Als juryleden moeten we daar even aan wennen, maar de fokkers en het publiek hebben ook wat tijd

nodig voordat ze die nieuwe waardering volledig eigen hebben gemaakt. Dat is een gevolg van een nieuwe standaard.”

Meer cijfers voor beweging

Aan de beoordeling van het exterieur verandert er niets. Tuigpaarden krijgen één totaalcijfer voor het exterieur. Om tot het cijfer voor beweging te komen, wordt het gemiddelde van vier kenmerken genomen. Front, lichaamsgebruik, actie voorbeen en gebruik achterbeen worden afzonderlijk gepunt en het gemiddelde daarvan is het cijfer voor beweging.

“Het kan zijn dat meerdere merries op dezelfde score van bijvoorbeeld 70/75 of 75/75 uitkomen en daarmee ster worden. Toch kan er onderling veel verschil zitten tussen de merries en dat komt dan tot uiting in het cijfer voor beweging, waar meerdere kenmerken gepunt worden. Zo geven we fokkers meer informatie. Als zij een merrie hebben met hoge punten voor het front en de actie in het voorbeen, maar lagere punten voor het achterbeengebruik, dan weten ze waar ze in hun hengstenkeuze op kunnen letten. Zo willen we meer informatie verschaffen”, licht Van Beest toe.

Bovenbalk bij graadverhoging

Een veulenboek- of stamboekmerrie die al eerder een bovenbalk volgens het oude systeem heeft gehad, maar nog niet over een predicaat beschikte, kan vanaf 2025 nog steeds in graad

worden verhoogd. De nieuwe bovenbalk wordt in het geval van graadverhoging volgens het nieuwe systeem toegekend. Merries die al over het sterpredicaat en bijbehorende bovenbalk (uit het oude systeem) beschikken ontvangen geen nieuwe bovenbalk. Zij kunnen uiteraard nog wel in graad verhoogd worden.

Toevoegingen en wijzigingen onderbalk

De benaming van het scorepunt draf (houding) wordt aangepast in draf (lichaamsgebruik). Er worden ook een aantal scorepunten aan de onderbalk toegevoegd. Dit zijn schoftlengte, kootstand achter en omvang van het beenwerk. Dat wordt gedaan om meer data te verzamelen over de tuigpaardenpopulatie en de fokkers goed te kunnen informeren.

Toekomstbestendig

Het gelijktrekken met de overige fokrichtingen heeft ook als voordeel dat het kostenbesparend is, stelt Ralph van Venrooij als Hoofd Fokkerijzaken. “Bij de overige fokrichtingen wordt er al langer gewerkt met het vijfpuntensysteem, daar is de ICT ook op ingericht. Het vraagt om minder mankracht om alle fokrichtingen op dezelfde manier data te laten verzamelen. De tuigpaarden vormden een uitzondering, wat om extra personele inspanning vroeg en op ICT-gebied duurder was om te laten bouwen en onderhouden.” •

